

29.08.2018

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 27 август 2018 година, врз основа на примена жалба од здруженијата „Х.Е.Р.А.“ и „МАРГИНИ“, поднесена против интернет порталот „Вечер.мк“ (www.vecer.mk), го донесе следново:

МИСЛЕЊЕ

Медиумите да внимаваат на начините на кои ги пренесуваат информациите од други медиуми и да се дистанцираат од сензационализам

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 16 јули 2018 година, Здружението „Х.Е.Р.А – Асоцијација за здравствена едукација и истражување“ - Скопје и „Коалиција сексуални и здравствени права на маргинализираните заедници МАРГИНИ“ – Скопје, поднесоа жалба за текстовите со наслов „Мигрантка сее сида кај нашиот сосед – полицијата бара жена која спиеа со повеќе од 100 луѓе“ и „Проститутката која ширеше сида по Србија е уапсена, но најлошите вести допрва стигнуваат“, објавени на 27 и 29 јуни 2018 година на интернет порталот „Вечер.мк“ (www.vecer.mk).

Во жалбата се наведува дека текстот е дискриминаторски и се темели врз основа на шпекулации, непроверени и нерелевантни информации. Од „Х.Е.Р.А“ и „МАРГИНИ“ забележуваат дека медиумот создава слика и клевети дека се работи за ХИВ позитивна бегалка и сексуална работничка, која веќе заразила неколку лица со ХИВ.

„Дека се работи за непроверени шпекулации, со кои сензационалистички се создава паника во јавноста, а притоа се прекршуваат човековите права говори и фактот што и во самиот напис има контрадикторни информации, односно во насловот се тврди дека бегалката „сее сида кај нашиот сосед“, а во наредниот напис дека се уште не е познато дали навистина бегалката е ХИВ позитивна, бидејќи се чекаат резултати од анализите на крв“, се посочува во поднесената претставка.

Од двете здруженија додаваат дека она што дополнително загрижува е тоа што медиумот се осудил да открива лични податоци и да шпекуира за ХИВ-статус на жена-бегалка, што најдиректно повикувало на шовинистичко и ксенофобично насилство и дискриминација врз овие маргинализирани групи.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет порталот „Вечер.мк“ (www.vecer.mk) и побара уредничкиот колегиум да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Од порталот одговорија, но не се осврнаа на наводите на жалителот, туку наведоа дека не сакаат да соработуваат со Советот за етика.

МИСЛЕЊЕ НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби се согласи дека поднесената жалба во најголем дел е оправдана, но не најде доволно елементи за да донесе морална осуда, од причина што се работи за пренесување на содржина објавена во странски медиум (во случајов, на српскиот интернет

портал „Kurir.rs“). Сепак, поради сериозноста и чувствителноста на темата, Комисијата одлучи да го донесе следново **МИСЛЕЊЕ**:

Медиумите да внимаваат на начините на кои ги пренесуваат информациите објавени во други медиуми, било домашни или од странство, и да се дистанцираат од сензационализам во информирањето. Тие не смеат да се служат со стигматизирачки пристап во известувањето, ниту, пак, со начинот на известување да упатуваат на можно стереотипизирање, предрасуди или дискриминација кон кого било, вклучувајќи ги овде и ранливите групи во општеството, како што се и бегалците и мигрантите.

Објавувањето парцијални, недоволно или нецелосно проверени информации за ранливите групи, во комбинација со недоволното претставување на поширокиот контекст, лесно би можело да поттикне сомнежи и стереотипи кон нив, воедно, претставувајќи ги и како закана за општеството, што неретко води кон нивна изолација и маргинализирање. Оттука, од особено значење е медиумите да покажат високо ниво на сензитивност во известувањето за овие групи, во обезбедувањето видливост за проблемите со кои се соочуваат и во акцентирањето на потребата од заштита на човековите права. Новинарското известување има голема улога во покренувањето позитивен наратив кон овие групи и поединци и во преиспитувањето на стереотипните рамки во известувањето, со тоа придонесувајќи во промената на јавното мислење и перцепции.

* * *

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Мери Јордановска, Ердџан Ахмет и Теофил Блажевски.

Со почит,

Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

